

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
« МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

КУРСОВА РОБОТА (ПРОЕКТ)

З дисципліни «Основи управління бізнесом»

на тему: «Роль і місце фінансового менеджменту в системі управління бізнесом»

Студента Капустянської
Ірини Анатоліївни
Курсу IV
групи: ТУбц-8-22-Б1М (4,6зс)
напряму Менеджмент
спеціалізація -
Керівник: Шовкова Галина
Василівна, викладач
Оцінка: _____
Національна шкала _____
Кількість балів _____ ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Київ-2025

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	5
1.1. Сутність, завдання, принципи фінансового менеджменту	5
1.2. Функції фінансового менеджменту	7
1.3. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту	9
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	12
2.1. Загальна характеристика підприємства	12
2.2. Фінансовий аналіз активів та пасивів досліджуваного підприємства	12
2.3. Аналіз фінансових показників діяльності підприємства	21
2.4. Оцінка використання прибутку підприємства	25
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	28
ВИСНОВОК	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34
ДОДАТКИ	36

ВСТУП

Розбудова ринкової економіки в Україні, створила умови для розвитку підприємницької діяльності та бізнесу.

Інтеграція вітчизняної економіки з європейським простором відкрила можливості вітчизняним суб'єктам господарювання переймати світовий досвід менеджменту, вивчати теорію та практику управління.

Менеджмент організації представляє собою систему функціональних менеджментів, які взаємозв'язані та взаємозалежні.

Серед функціональних менеджментів особливе місце займає фінансовий менеджмент, об'єктом управління якого є фінансові ресурси бізнес-структур.

Жодна бізнес-ідея не може реалізуватися на практиці без джерел фінансування. Якщо підприємство уже працює на ринку, то по розміру його власного капіталу можна робити висновок про рівень конкурентоспроможності даного суб'єкта господарювання.

Завданням менеджменту суб'єкта підприємницької діяльності є забезпечення стійкого розвитку бізнесу, що буде характеризуватися зростанням фінансових показників рентабельності, ділової активності, фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності.

Проблеми вдосконалення фінансової діяльності підприємства, пошук ефективних підходів до управління оборотними та необоротними активами, грошовими коштами, дебіторською та кредиторською заборгованостями, власним та залученим капіталом завжди перебували у полі зору вітчизняних та зарубіжних дослідників таких як: В. І. Аранчій [1], І. Бойчик [2], І. Зайцева [4], М. Крупка [6], С. Покропивний [8], В. Сладкевич [10], Л. Федулова [14], Г. Щокін [15] тощо.

Метою курсової роботи є аналіз підходів до управління фінансовою діяльністю суб'єкта бізнес-діяльності, задля розуміння проблем та шляхів покращення результатів роботи.

Для досягнення поставленої мети, в курсовій роботі вирішуються такі завдання:

- досліджується сутність, мета, завдання, принципи, роль фінансового менеджменту;
- аналізується зміст функцій, методів, інструментів фінансового менеджменту;
- вивчається інформаційне забезпечення фінансового менеджменту;
- проводиться оцінка підходів до управління фінансовою діяльністю на матеріалах товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «ГАМА БЦ»:
- оцінюються фінансові показники діяльності підприємства;
- аналізуються підходи до фінансового управління активами;
- досліджується система управління прибутком суб'єкта бізнесу;
- визначаються проблеми фінансового менеджменту на підприємстві;
- здійснюється пошук шляхів покращення управління фінансовою діяльністю досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження у цій курсовій роботі виступає ТОВ «ГАМА БЦ».

Предметом дослідження курсової роботи є підходи до реалізації мети та завдань фінансового менеджменту організації.

В процесі дослідження визначеної проблеми використовувалися методи індукції та дедукції, порівняння, синтезу та аналізу, табличний і графічний методи.

Для дослідження ролі та місця фінансового менеджменту в організації вивчалися матеріали підручників, посібників, монографій, наукових статей по темі дослідження, практичні матеріали товариства з обмеженою відповідальністю «ГАМА БЦ».

Курсова робота складається із вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В БІЗНЕСІ

1.1. Сутність, завдання, принципи фінансового менеджменту

Люди створюють організації для того, щоб працюючи спільно, досягати більших цілей. Організація як «форма об'єднання людей для їх спільної діяльності в рамках структури» потребує менеджменту[7, с. 213].

На думку науковців В. В. Стадника, М. А. Йохни, менеджмент є видом «діяльності, змістом якої є цілеспрямований вплив працівників організації з метою координації їх дій для досягнення поставлених перед організацією цілей» [11, с. 8].

Для досягнення визначених цілей організації необхідні ресурси: фінансові, матеріальні, трудові, технологічні, інформаційні.

Бізнес-діяльність не можлива без ефективного менеджменту, який спрямовує свої дії на раціональне використання ресурсної бази організації.

Фінансові ресурси представляють собою сукупність всіх видів грошових коштів, фінансових активів, які має в розпорядженні суб'єкт бізнесу[16].

Науковці В. П. Сладкевич, А. Д. Чернявський вважають, що фінансовий менеджмент є складовою загальної системи управління організацією, він безпосередньо пов'язаний із виробничим, інноваційним, кадровим, маркетинговим та іншими видами функціонального менеджменту [10, с.168].

Підтримуємо думку науковців, що жоден функціональний менеджмент не може реалізувати свої цілі без взаємодії з фінансовим менеджментом.

Група дослідників під керівництвом Г. В. Щокіна, визначає сутність фінансового менеджменту, як сукупність принципів, методів і засобів управління щодо забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, максимального збільшення його доходів і досягнення фінансової стійкості [15, с. 359].

Вивчаючи сутність та особливості фінансового менеджменту, дослідники по-різному трактують його мету (табл. 1. 1).

Таблиця 1.1.

Трактування мети фінансового менеджменту науковцями

Дослідник	Трактування мети фінансового менеджменту
Р. Г. Щокін та ін.[15, с. 359]	Одержання найбільшої вигоди від функціонування підприємства в інтересах його власників
В. П. Сладкевич, А. Д. Чернявський [10, с. 168]	Забезпечення максимізації ринкової вартості підприємства та добробуту його власників у поточному і перспективному періоді
М І Крупка та ін.[6, с. 15]	Забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному і перспективному періодах
В. І. Аранчій, О. О. Томілін, Л. О. Дорогань-Писаренко [1, с. 18]	Основною метою фінансового менеджменту є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління фінансами підприємств та отримання більшої вигоди від функціонування та розвитку підприємства.

Джерело: розроблено автором

Аналіз даних таблиці 1.1 дає можливість зробити висновок, що метою фінансового менеджменту в управлінні бізнесом є забезпечення отримання найбільшої вигоди для власників від діяльності підприємства не лише в поточному а й у довгостроковому періоді.

Досягнення мети фінансового менеджменту передбачає виконання комплексу завдань:

1. Формування на підприємстві достатнього рівня фінансових ресурсів, недопущення дефіциту обігових коштів.
2. Підтримка ліквідності підприємства.
3. Досягнення оптимізації та синхронізації надходжень та витрат фінансових ресурсів.
4. Забезпечення приросту рентабельності власного капіталу.
5. Забезпечення максимізації прибутку підприємства.
6. Забезпечення фінансової стійкості підприємства.

7. Досягнення мінімізації фінансового ризику.

8. Забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку [10, 15].

Організація фінансового менеджменту базується на певних принципах – це правила, які визначають раціональні підходи до виконання завдань та досягнення цілей менеджменту:

1. Плановість – передбачає планування ресурсів підприємства з метою забезпечення їх збалансованості.
2. Системність проявляється у розробці цілей, завдань, ресурсного забезпечення; у визначенні стратегії та тактичних дій.
3. Цілеспрямованість – орієнтація на головну мету – забезпечення максимальної вигоди для власників.
4. Диверсифікованість проявляється в інвестуванні грошових коштів у різні цінні папери; здійснення діяльності за різними напрямками.
5. Стратегічна орієнтованість – орієнтація на довгострокову перспективу перебування підприємства на ринку.
6. Варіативність – пошук різних варіантів фінансової діяльності та вибір оптимального варіанта [3].

Отже, ефективний фінансовий менеджмент є результатом організації управління фінансовими ресурсами підприємства на основі принципів менеджменту.

1.2. Функції фінансового менеджменту

Виконання визначених завдань фінансового менеджменту забезпечується послідовним здійсненням його функцій, що й формує процес фінансового менеджменту.

Підхід до визначення функцій фінансового менеджменту неоднозначний. Так, дослідники В. П. Сладкевич, А. Д. Чернявський ділять функції фінансового

менеджменту, виходячи з того, що їх виконують як у керуючій так і у керованій системах [10].

До загальних функцій, які виконуються у керуючій системі на різних її рівнях, відносять такі функції фінансового менеджменту:

1. Розробка фінансової стратегії підприємства.
2. Формування об'єктивних інформативних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень.
3. Проведення аналізу різних аспектів фінансової діяльності підприємства.
4. Планування фінансової діяльності підприємства за основними її напрямками.
5. Стимулювання реалізації прийнятих управлінських рішень у сфері фінансової діяльності.
6. Проведення контролю за реалізацією прийнятих управлінських рішень у сфері фінансової діяльності [10].

Спеціальні функції (як керованої системи) включають:

1. Управління активами.
2. Управління капіталом, оптимізація його структури.
3. Управління інвестиціями.
4. Управління грошовими потоками.
5. Управління фінансовими ризиками.
6. Антикризове фінансове управління [10].

Група науковців під керівництвом М. І. Крупки виділяють такі функції фінансового менеджменту:

1. Фінансове планування і прогнозування.
2. Організація фінансової роботи.
3. Регулювання у фінансовому менеджменті.
4. Координація у фінансовому менеджменті.
5. Фінансове стимулювання.
6. Контроль у фінансовому менеджменті [6].

Дослідники проблем фінансового менеджменту вважають, що виконання його функцій передбачає наступні дії:

- 1) Здійснення фінансового аналізу, який дає дані для оцінки стану активів, пасивів балансу, показників господарсько-фінансової діяльності, фінансових коефіцієнтів: ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності.
- 2) Складання стратегічних та поточних планів: плану прибутку, балансу доходів і витрат, балансу грошових надходжень і витрат, планового балансу активів і пасивів тощо.
- 3) Управління оборотним капіталом, оборотними активами, забезпечення поточної платоспроможності підприємства.
- 4) Керування інвестиційним портфелем підприємства.
- 5) Управління структурою капіталу і контроль за фінансовою стійкістю.
- 6) Формування відносин з банками, фінансовими установами, страховими компаніями тощо.
- 7) Управління фінансовими ризиками.
- 8) Організація розрахунків з бюджетом, акціонерами, кредиторами тощо.
- 9) Підготовка звітів перед засновниками і трудовим колективом про результати господарсько-фінансової діяльності [15].

Реалізація функцій фінансового менеджменту забезпечується наявністю фінансових методів та фінансових інструментів.

Фінансові методи – це способи реалізації функцій фінансового менеджменту:

- прогнозування;
- планування;
- фінансування;
- ціноутворення;
- інвестування;
- кредитування;
- дисконтування;
- оподаткування;

- господарський розрахунок;
- страхування[6].

До фінансових інструментів, які сприяють реалізації функцій фінансового менеджменту належать: плани (прогнози), інвестиції, кредити, застави, оренда, лізинг, факторинг, франчайзинг, ціна, валютний курс, заробітна плата, податки, збори, відрахування, прибуток, стимули, санкції, системи розрахунків, форми розрахунків тощо.

Таким чином, проведені дослідження показують, що фінансовий менеджмент реалізується в результаті виконання його функцій, які є досить складними та охоплюють різні елементи фінансових ресурсів, напрямів фінансової діяльності.

Для ефективного здійснення функцій фінансового менеджменту розроблений комплекс фінансових методів та інструментів, які допомагають забезпечити раціональне фінансування бізнес-діяльності.

1.3. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту

Для виконання функцій фінансового менеджменту необхідні інформаційні дані, які управлінці отримують із внутрішніх та зовнішніх джерел.

Зовнішніми джерелами інформації для прийняття управлінських рішень фінансовими менеджерами є:

1. Інформація Міністерства фінансів України про показники розвитку України: валовий внутрішній продукт, національний дохід, курс валют, індекси цін, індекс інфляції тощо.
2. Інформація Національного банку України про показники, які характеризують розвиток банківської системи: основні показники діяльності банків, балансові звіти банків, курси валют тощо.
3. Головне управління статистики України: статистична інформація про показники економічного та соціального розвитку країни.

4. Державна податкова інспекція: зміни в податковій системі, зміни рахунків, результати проведених досліджень тощо.
5. Звіти місцевих органів державної влади про показники економічного і соціального розвитку регіону.
6. Фінансова звітність конкурентів, контрагентів тощо.
7. Результати маркетингових досліджень, ринкові огляди тощо.

Вважаємо, що зовнішня інформація важлива для розуміння менеджерами організації показників загальноекономічного розвитку України, показників кон'юнктури фінансового ринку, показників діяльності конкурентів та ділових партнерів.

Джерелами інформації про внутрішній стан організації є:

1. Баланс підприємства (форма № 1) – надається інформація про стан активів, власного капіталу, довгострокових зобов'язань, поточних зобов'язань на початок та на кінець звітного періоду.
2. Звіт про фінансові результати (форма № 1) дає інформацію про чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративні витрати, інші доходи та витрати, інші операційні доходи та витрати, фінансові доходи та витрати, валовий прибуток, податок на прибуток, чистий прибуток за поточний та минулий звітні періоди.
3. Звіт про рух грошових коштів (форма № 3) дає інформацію про надходження та вибуття грошових засобів.
4. Звіт про власний капітал (форма № 4) інформує про динаміку змін в складі власного капіталу, його структурі та сумі, розкриває причини цих змін.
5. Примітки до бухгалтерської звітності відображають показники, роз'яснення, додатковий аналіз звітності.
6. Поточна інформація про діяльність підприємства: виписки з банківських рахунків, калькуляції, акти виконаних робіт, накладні тощо.

7. Накази, розпорядження керівництва, які стосуються фінансового напрямку.

Отже, проведені дослідження показують, що фінансовий менеджмент базується на інформації, яка є основою прийняття обґрунтованих управлінських рішень фінансовими менеджерами.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна характеристика підприємства

Підприємство «ГАМА БЦ» за організаційно-правовою формою господарювання є товариством з обмеженою відповідальністю.

Загальна інформація про суб'єкта господарювання представлена в таблиці 2.1

Таблиця 2.1.

Інформаційні дані про ТОВ «ГАМА БЦ»

Показник	Характеристика
Юридична адреса	Україна, 09165, Київська обл., Білоцерківський район, село Блощинці, вулиця С. І. Мельниченка, будинок 29А
Код ЄДРПОУ	41959151
Дата реєстрації	23.02.2018р., реєстраційний номер: 13531020000009114
Статутний капітал, грн	5000
Засновник	Василенко Олександра Петрівна, частка 100%
Засновницький документ	Модельний статут

Джерело: розроблено автором на основі додатків А, Б, В

Засновник ТОВ «ГАМА БЦ» Василенко Олександра Петрівна є кінцевим бенефіціаром підприємства.

Органами управління ТОВ «ГАМА БЦ» є загальні збори учасників, директор.

Директор здійснює загальне керівництво ТОВ «ГАМА БЦ»: затверджує стратегії, плани, приймає управлінські рішення, несе повну відповідальність за показники діяльності суб'єкта господарювання.

ТОВ «ГАМА БЦ» є платником податку на додану вартість з 01.07.2018р., індивідуальний податковий номер 419591510022 (додаток Г).

Основним податком, який сплачує ТОВ «ГАМА БЦ» є податок на прибуток у розмірі 18%. Використовуючи найману робочу силу, досліджуване підприємство сплачує до бюджету нарахування єдиного внеску на заробітну плату працівників в розмірі 22% та утримує із заробітної плати працівників та сплачує до бюджету військовий збір (5%) та податок на доходи фізичних осіб (18%).

Види економічної діяльності підприємства представлені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Основні види економічної діяльності ТОВ «ГАМА БЦ»

КВЕД	Найменування виду економічної діяльності
10.71	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання.
10.11	Виробництво м'яса.
10.13	Виробництво м'ясних продуктів.
10.72	Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання.
10.85	Виробництво готової їжі та страв.
10.89	Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у.
10.39	Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів.
46.17	Діяльність посередників у торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

Джерело: розроблено автором на основі А

Звітами, які ТОВ «ГАМА БЦ» надає у контролюючі органи є:

1. Фінансова звітність малого підприємства за підсумками роботи за квартал, яка подається наростаючим підсумком з початку звітнього року.
2. Податкова декларація з податку на прибуток підприємств, яка подається щоквартально, наростаючим підсумком з початку звітнього року.
3. Податкова декларація з податку на додану вартість, яка подається за результатами роботи звітнього місяця.
4. Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, який подається за підсумками роботи звітнього місяця.

Організаційна структура управління ТОВ «ГАМА БЦ» є лінійно-функціональною (рис. 2.1).

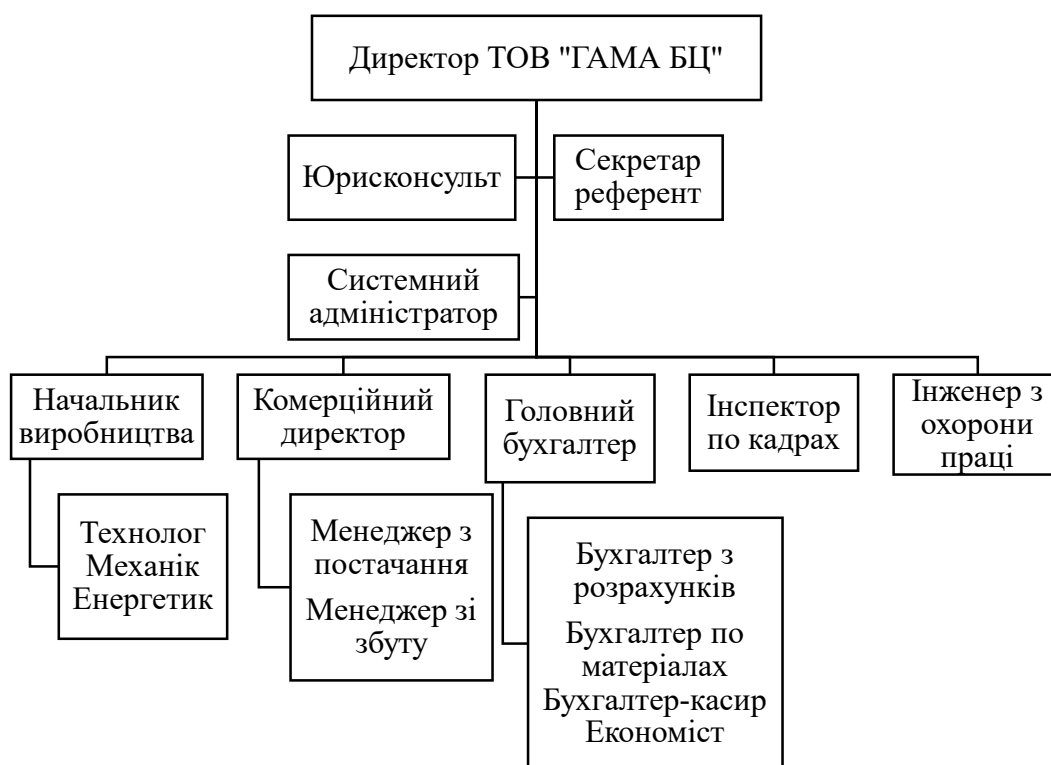

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ТОВ «ГАМА БЦ»

Джерело: Створено автором

Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» директором ТОВ «ГАМА БЦ» прийнято Наказ № 19-од від 26.03.2023 року «Щодо облікової політики», яким встановлені основні принципи, методи і процедури, що мають використовуватися для складання та подання фінансової звітності.

В Наказі про облікову політику зазначено, що облік здійснюється відділом бухгалтерського обліку та звітності. Відділ бухгалтерського обліку та звітності ТОВ «ГАМА БЦ» очолює головний бухгалтер.

Кількісний та якісний склад бухгалтерії визначається штатним розписом, який затверджується директором. Права та обов'язки головного бухгалтера та всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні, Наказом щодо облікової політики, Посадовими інструкціями.

В наказі «Щодо облікової політики» визначена відповідальність головного бухгалтера, щодо:

1. Відповідальності за реалізацію фінансової політики підприємства.
2. Забезпечення дотримання методологічних засад бухгалтерського обліку.
3. Складання й подання у встановлені строки фінансової звітності.
4. Організації контролю за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій.
5. Учасі в оформленні матеріалів, пов'язаних із недотриманнями та відшкодуванням втрат.

Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються ведення бухгалтерського обліку є обов'язковими для виконання усіма структурними підрозділами та всіма працівниками ТОВ «ГАМА БЦ».

Головний бухгалтер наділений правом другого підпису, який він ставить на первинних документах, реєстрах бухгалтерського обліку та відповідних звітах.

На головного бухгалтера покладається обов'язок щодо складання фінансової та податкової звітності.

Фінансова та податкова звітність в ТОВ «ГАМА БЦ» здійснюється із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми «М.е.дос» та «Ezvit»

Робота відділу бухгалтерського обліку та звітності ТОВ «ГАМА БЦ» регламентується Положенням про відділ, який затверджується директором. В цьому документі зазначено, що відділ бухгалтерського обліку та звітності є структурним підрозділом ТОВ «ГАМА БЦ».

Відповідно до даного Положення, основними завданнями підрозділу є:

1. Ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності підприємства та складання звітності.
2. Відображення у документах достовірної та повної інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління асигнуванням, фінансуваннями та ресурсами.

3. Забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням ресурсів відповідно до затверджених нормативів та кошторисів.
4. Запобігання виникненню негативних явищ у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація внутрішньогосподарських резервів.

Положення про відділ визначає функції бухгалтерської служби ТОВ «ГАМА БЦ»:

1. Ведення бухгалтерського обліку відповідно до законодавчих актів, складання фінансової, статистичної та іншої звітності в порядку встановленому законодавством.
2. Здійснення поточного контролю за дотриманням податкового законодавства.
3. Своєчасне подання звітності.
4. Своєчасне перерахування податків і зборів (обов'язкових платежів) до відповідних бюджетів.
5. Забезпечення дотримання вимог нормативно-правових актів щодо: використання фінансових, матеріальних (нематеріальних) та інформаційних ресурсів під час прийняття та оформлення документів щодо проведення господарських операцій; інвентаризації необоротних активів, товарно-матеріальних ресурсів, грошових коштів, документів, розрахунків тощо.
6. Проведення аналізу щодо причин зростання кредиторської та дебіторської заборгованостей, розроблення заходів щодо погашення кредиторської та стягнення дебіторської заборгованостей, організовує роботу щодо її списання.
7. Забезпечення дотримання порядку проведення розрахунків за товари, роботи та послуги, достовірності та правильності оформлення інформації.
8. Розроблення та забезпечення здійснення заходів щодо дотримання та підвищення рівня фінансової дисципліни працівників.

9. Здійснення заходів щодо усунення порушень і недоліків, виявлених під час контрольних заходів.

Головний бухгалтер має заступника, який призначається та звільняється з посади директором.

У разі тимчасової відсутності головного бухгалтера, виконання його обов'язків покладається на його заступника. Головний бухгалтер формує кадровий склад відділу.

На керівників окремих підрозділів ТОВ «ГАМА БЦ» покладені такі функціональні обов'язки:

1. Начальник виробництва відповідає за організацію виробничого процесу.
2. Комерційний директор несе відповідальність за організацію забезпечення підприємства необхідними ресурсами та за збут.
3. Інспектор по кадрах проводить роботу щодо планування, підбору, набору, прийняття на роботу, навчання, перепідготовки та звільнення працівників.
4. Головний бухгалтер відповідає за виконання функцій фінансового планування, аналізу показників, здійснення бухгалтерського обліку, складання фінансової та статистичної звітності.
5. Інженер з охорони праці відповідає за організацію безпечних умов праці та дотримання правил техніки безпеки та протипожежної безпеки на підприємстві.
6. Юрисконсульт забезпечує дотримання законодавства, як організацією, так і по відношенню до організації з боку інших учасників правовідносин.
7. Системний адміністратор займається установкою та налаштуванням операційних систем Windows та необхідних застосунків, діагностикою проблем з обладнанням і програмним забезпеченням та їх усуненням, підтримкою та налаштуванням периферійного обладнання тощо.

Таким чином, з проведеного дослідження можемо зробити висновок, що ТОВ «ГАМА БЦ» має сформовану команду управлінців, які здатні вирішувати завдання відповідно до визначеної стратегії розвитку.

2.2. Фінансовий аналіз активів та пасивів досліджуваного підприємства

ТОВ «ГАМА БЦ» як самостійний суб'єкт господарювання для проведення господарської діяльності має власні активи: оборотні та необоротні; та пасиви – джерела їх утворення (додатки Д, Ж, З).

З метою дослідження господарської діяльності ТОВ «ГАМА БЦ» у 2021-2023 роках, проведемо аналіз стану активів та пасивів суб'єкта господарювання (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

Активи та пасиви підприємства ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021-2022 роки

№ з/п	Види активів та пасивів	2021р., тис. грн.	2022р., тис. грн.	Динаміка, (+,-), %	2022р., тис. грн.	Динаміка, (+,-), %
	Майно - усього	23767,40	24626,20	+3,61	36602,60	+48,63
1	Необоротні активи	5343,70	403,20	-92,45	3630,50	+800,42
1.1	Основні засоби	5343,70	403,20	-92,45	3630,50	+800,42
	Первісна вартість	9340,80	7738,40	-17,15	13368,00	+72,75
	Знос	3997,10	7335,20	+83,51	9737,50	+32,75
2	Оборотні активи	18423,70	24223,00	+31,48	32972,10	+36,12
2.1	Запаси	5463,10	6281,10	+14,97	12306,20	+95,92
	В т.ч. готова продукція	1040,10	1000,40	-3,82	2018,80	+101,80
2.2	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	10367,90	12011,00	+15,85	11871,00	-1,17
2.3	Інша поточна дебіторська заборгованість	2559,90	5810,90	+127,00	8526,00	+46,72
2.4	Гроші та їх еквіваленти	32,80	120,00	+265,85	268,90	+124,08
	Капітал- усього	23767,40	24626,20	+3,61	36602,60	+48,63
3	Власний капітал	15564,20	20723,40	+33,15	28903,20	+39,47
3.1	Зареєстрований (пайовий) капітал	5,00	5,00	-	5,00	-
3.2	Нерозподілений прибуток	15559,20	20718,40	+33,16	28898,20	+39,48
4	Зобов'язання і забезпечення	8203,20	3902,80	-52,42	7699,40	+97,28
4.1	Поточні зобов'язання за товари, роботи, послуги	5518,00	3385,00	-38,66	5552,20	+64,02
4.2	Поточні зобов'язання перед бюджетом	876,20	517,80	-40,90	2147,20	+314,68
	В т.ч. податок на прибуток	289,20	381,70	+31,98	798,30	+109,14
	Інші поточні зобов'язання	1809,00	-	-100,00	-	-

Джерело: Узагальнено автором (додатки Д, Ж, З)

Позитивно характеризує роботу ТОВ «ГАМА БЦ» зростання оборотних активів: у 2022 році порівняно з 2021 роком цей актив збільшився на 31,48%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком на 36,12%.

Запаси підприємства характеризуються тенденцією зростання. У 2023 році порівняно з 2022 роком зросли запаси готової продукції на кінець року на 101,8%.

У 2022 році порівняно з 2021 роком було зростання поточної дебіторської заборгованості на 15,85%, що було пов'язане з авансовими платежами постачальникам за сировину, у 2023 році порівняно з 2022 роком даний показник знизився на 1,17%, що стало наслідком зміни договірних відносин з постачальниками, та перехід на оплату поставленої сировини після фактичної поставки, що є вигідним для ТОВ «ГАМА БЦ».

Іншу поточну дебіторську заборгованість формує поворотна безвідсоткова фінансова допомога надана ТОВ «ГАМА БЦ» власником: у 2022 році порівняно з 2021 роком даний актив зріс на 127,0 %, а в 2023 році порівняно з 2022 роком на 46,72%.

На нашу думку, зменшення темпів приросту поворотної безвідсоткової фінансової допомоги у 2023 році порівняно з попередніми періодами є позитивною характеристикою.

Позитивно характеризує стан активів ТОВ «ГАМА БЦ» зростання залишку грошових коштів на рахунках підприємства: так у 2022 році порівняно з 2021 роком даний актив мав зростання 265,85%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – 124,08%.

Аналіз джерел формування активів ТОВ «ГАМА БЦ» показує, що за період 2021-2023 років зареєстрований статутний капітал підприємства не змінювався. Власний капітал у 2021-2023 роках зростав за рахунок прибуткової діяльності підприємства: у 2022 році порівняно з 2021 роком зростання становило 33,16%, а у 2023 році темп приросту зріс на 39,48%, що є позитивним.

У 2022 році порівняно з 2021 роком спостерігаємо зниження поточних зобов'язань, проте у 2023 році порівняно з 2022 роком цей пасив характеризується зростанням, що пов'язано із розширенням діяльності ТОВ «ГАМА БЦ».

Аналіз статей активу та пасиву балансу ТОВ «ГАМА БЦ» доповнимо дослідженням показників, які характеризують фінансово-економічну діяльність підприємства: чистий дохід, собівартість реалізованих послуг, чистий прибуток (табл. 2.4).

Таблиця 2.4.

Фінансові показники ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р., тис.грн.	2022р., тис. грн.	2023р., тис. грн.	Зміна (+/-), %		
				2022/ 2021рр.	2023/ 2022рр.	2023/ 2021рр.
Чистий дохід від реалізації продукції	80111,70	81960,40	158338,80	+2,31	+93,19	+97,65
Разом доходи	80111,70	81960,40	158338,80	+2,31	+93,19	+97,65
Собівартість реалізованої продукції	54151,10	50355,20	100035,10	-7,01	+98,66	+84,73
Інші операційні витрати	20807,70	25313,50	47807,90	+21,65	+88,86	+129,76
Разом витрати	74958,80	75668,70	147843,00	+0,95	+95,38	+97,23
Фінансовий результат	5152,90	6921,70	10495,80	+34,33	+51,64	+103,69
Податок на прибуток	927,50	1132,50	1889,30	+22,10	+66,83	+103,70
Чистий прибуток	4225,40	5159,20	8606,50	+22,10	+66,82	+103,68
Чисельність працівників, осіб	105	147	177	+40,0	+20,40	+68,50
Продуктивність праці грн./осіб	762,97	557,55	894,57	-26,92	+60,45	+17,20
Рентабельність, %	5,20	6,29	5,44	+20,9	-13,51	+4,61

Джерело: узагальнено автором за даними підприємства (додатки Д, Ж, З)

З даних таблиці 2.4 можемо зробити висновок про нарощування ТОВ «ГАМА БЦ» чистого доходу від реалізації продукції у 2023 році порівняно з 2021 роком на 97,65%: у 2022 році порівняно з 2021 роком зростання становило 2,31%, а в 2023 році порівняно з 2022 роком – 93,19%.

Позитивним в роботі ТОВ «ГАМА БЦ» стало те, що за період 2021-2023 роки підприємство було прибутковим, що створювало можливості для розвитку. Так у 2023 році порівняно з 2021 роком чистий прибуток зріс на 103,68 %: у 2022 році порівняно з 2021 роком прибуток мав зростання 22,10 %, у 2023 році порівняно з 2022 роком прибуток збільшився на 66,82 %.

Показником ефективності діяльності підприємства є рентабельність. З аналізу показника рентабельності ТОВ «ГАМА БЦ» бачимо, що даний показник у 2023 році порівняно з 2021 роком зріс на 4,61%, що є позитивним.

Продуктивність праці за 2021-2023 роки зросла на 17,2%, що є позитивним, у 2023 році порівняно з 2022 роком показник зріс на 60,45%, що свідчить про ефективність використання трудових ресурсів ТОВ «ГАМА БЦ».

2.3. Аналіз фінансових показників діяльності підприємства

Для більш глибокого дослідження фінансового стану ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021-2023 роки проведемо дослідження фінансових коефіцієнтів: коефіцієнта автономії, коефіцієнта співвідношення оборотних і необоротних активів, коефіцієнта маневрування, коефіцієнта ліквідності.

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «ГАМА БЦ» подано в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Показники фінансової стійкості ТОВ «ГАМА БЦ» у 2021-2023 роках

№ з/п	Показники	Норматив	2021р.	2022р.	2023р.	Відхилення	
						2022р. від 2021р.	2023р. від 2022р.
1.	Коефіцієнт автономії	0,5	0,7	0,8	0,8	+0,1	-
2.	Коефіцієнт маневрування	>0,5	0,7	1,0	0,9	+0,3	-0,1
3.	Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,6-0,8	1,9	3,2	2,0	+1,3	-1,2

Джерело: створено автором (додатки Д, Ж, З)

З аналізу показників фінансової стійкості ТОВ «ГАМА БЦ» в таблиці 2.5. бачимо, що у 2021-2023 роках показники відповідали нормативним, що

позитивно. У 2022 році порівняно з 2021 роком коефіцієнти фінансової стійкості характеризувалися зростанням, проте у 2023 році порівняно з 2022 роком спостерігалось незначне зниження коефіцієнтів маневрування та коефіцієнта забезпечення запасів власними коштами, що є негативним.

Загальна фондovіддача, як показник ділової активності показує скільки чистого доходу приходить на 1 гривню майна та характеризує зростання ефективності роботи ТОВ «ГАМА БЦ», оскільки у 2023 році порівняно з 2022 роком даний показник зріс на 1,8 пунктів (табл. 2.6).

Таблиця 2.6.

Показники ділової активності ТОВ «ГАМА БЦ» у 2021-2023 роки

тис.грн.

№ з/п	Показники	2021р.	2022р.	2023р.	Відхилення(+,-)	
					2022р. від 2021р.	2023р. від 2022р.
1.	Чистий дохід від реалізації продукції	80111,7	81960,4	158338,8	+1848,7	+76378,4
2.	Середньорічна вартість майна	18831,3	24196,8	30614,4	+5365,5	+6417,6
3.	Загальна фондovіддача	4,3	3,4	5,2	-0,9	+1,8
4.	Середня вартість основних засобів за первісною вартістю	6503,6	8539,6	10553,2	+2036,0	+2013,6
5.	Фондовіддача необоротних активів	12,3	9,6	15,0	-2,7	+5,4
6.	Середньорічна вартість оборотних активів	13993,0	21323,4	28597,6	+7330,4	+7274,2
7.	Оборотність усіх оборотних активів	5,7	3,8	5,5	-1,9	+1,7
8.	Середньорічна вартість запасів	3727,8	5872,1	9293,7	+2144,3	3421,6
9.	Оборотність запасів	21,5	14,0	17,0	-7,5	+3,0
10.	Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	9790,1	15374,9	19109,5	+5584,8	+3734,6
11.	Оборотність дебіторської заборгованості	0,1	0,2	0,1	-2,9	+3,0
12.	Період погашення дебіторської заборгованості, дні	44	68	43	+24	-25

Джерело: створено автором (додатки Д, Ж, З)

У 2022 році порівняно з 2021 роком фондівддача необоротних активів знизилася на 2,3, проте у 2023 році ТОВ «ГАМА БЦ» оновило технічну базу виробництва, що призвело до позитивних зрушень ділової активності та зростання фондівддачі необоротних активів на 5,4 пункти.

У 2022 році порівняно з 2021 роком оборотність оборотних активів знизилася на 1,9 пункту, проте у 2023 році порівняно з минулим періодом показник зріс на 1,7 пункту, що стало наслідком нарощування виробництва продукції та зростання доходу від реалізації продукції.

У 2022 році порівняно з 2021 роком оборотність запасів знизилася, що є негативним та пов'язане з труднощами реалізації продукції на ринку, в результаті активізації збутової діяльності у 2023 році даний показник ділової активності зріс на 3 пункти, що є позитивним.

Позитивною характеристикою ділової активності ТОВ «ГАМА БЦ» є зростання оборотності дебіторської заборгованості у 2023 році порівняно з 2022 роком на 3 пункти, що свідчить про зростання продажу продукції та здатності підприємства здійснювати попередню оплату поставок контрагентів, тобто надавати їм комерційний кредит. Про зростання ділової активності ТОВ «ГАМА БЦ» свідчить скорочення періоду розрахунків по дебіторській заборгованості у 2023 році порівняно з 2022 роком.

Коефіцієнти ліквідності дають можливість оцінити оперативну платоспроможність ТОВ «ГАМА БЦ» у 2021-2023 роках (табл. 2.7).

Таблиця 2.7.

Показники ліквідності активів ТОВ «ГАМА БЦ» у 2021-2023 роках

№ з/п	Показники	Норматив	2021р.	2022р.	2023р.	Відхилення	
						2022р. від 2021р.	2023р. від 2022р.
1.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 - 0,5	0,003	0,03	0,03	+0,027	-
2.	Коефіцієнт критичної ліквідності	1	1,6	4,6	2,7	+3,0	-1,9
3.	Коефіцієнт поточної ліквідності	2	2,2	6,2	4,3	+4,0	-1,9

Джерело: створено автором (додатки Д, Ж, З)

З аналізу показників ліквідності ТОВ «ГАМА БЦ» бачимо, що коефіцієнти критичної та поточної ліквідності за 2021-2023 роках перевищують нормативні показники, що є позитивним, проте у 2023 роках спостерігається зниження даних коефіцієнтів на 1,9 пункту.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який характеризує частку кредиторської заборгованості, яку підприємство, маючи готівкові та безготівкові кошти здатне погасити терміново – низький, проте спостерігається позитивна динаміка даного показника.

Отже, проведене дослідження господарської діяльності ТОВ «ГАМА БЦ» свідчить про те, що підприємство здійснює виробничу діяльність, обсяги реалізації готової продукції за 2021-2023 роках зростають, продуктивність праці на підприємстві зростає, що свідчить про підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

ТОВ «ГАМА БЦ» є прибутковим підприємством, що є важливим для формування джерел фінансових ресурсів, які дають можливість розвиватися.

Позитивним є те, що валюта балансу ТОВ «ГАМА БЦ» характеризується тенденцією зростання.

ТОВ «ГАМА БЦ» мало певні труднощі розвитку у 2021-2022 роках, про те позитивним є те, що у 2023 році підприємство покращило свою діяльність. Про такий стан підприємства свідчить зростання у 2023 році порівняно з минулими періодами коефіцієнтів ділової активності.

Показник рентабельності у 2023 році порівняно з 2021 році зріс на 4,61 %, що є позитивним.

Показники фінансової стійкості, коефіцієнти критичної та поточної ліквідності ТОВ «ГАМА БЦ» перевищують нормативні показники.

Основним джерелом розвитку ТОВ «ГАМА БЦ» є власний капітал: зростання прибутку.

ТОВ «ГАМА БЦ» не залучає довгострокові та короткострокові позики банку, що є стримуючим чинником його розвитку.

2.4.Оцінка використання прибутку підприємства

За результатами роботи ТОВ «ГАМА БЦ» у звітному році визначається фактичний прибуток підприємства. Аналіз фінансової звітності підприємства показує, що основним доходом, який забезпечив отримання прибутку ТОВ «ГАМА БЦ» був дохід від реалізації виготовленої продукції (додатки Д, Ж, З).

Прибуток ТОВ «ГАМА БЦ» розраховувався як різниця між чистим доходом від реалізації виготовленої продукції та сукупністю собівартості реалізованої продукції і операційних витрат.

Загальний фактичний прибуток ТОВ «ГАМА БЦ» підпорядковується розподілу між підприємством та державою. Оскільки досліджуване підприємство перебуває на загальній системі оподаткування, то частину прибутку у розмірі 18%, як визначено у Податковому кодексі, ТОВ «ГАМА БЦ» сплачує у державний бюджет.

На нашу думку, держава має бути зацікавлена у сприянні розвитку підприємницької діяльності та створенні сприятливих умов для посилення позицій вітчизняних суб'єктів господарювання не лише на внутрішньому але й на зовнішньому ринках.

Прибуток, який залишається в ТОВ «ГАМА БЦ» після сплати податку на прибуток називається чистим прибутком та розподіляється і використовується підприємцем на його розсуд відповідно до принципів розподілу, які визначені у Статуті.

З аналізу фінансової звітності ТОВ «ГАМА БЦ» бачимо, що досліджуваний суб'єкт господарювання не проводив розподілу чистого прибутку у 2021-2023 роках.

ТОВ «ГАМА БЦ» чистий прибуток як нерозподілений використовував для поповнення обігових коштів, необхідних для забезпечення поточної господарської діяльності.

В досліджуваному періоді нерозподілений прибуток був основним джерелом розвитку ТОВ «ГАМА БЦ», оскільки підприємство не здійснювало зовнішніх запозичень у вигляді довгострокових чи короткострокових позик банку.

Власник ТОВ «ГАМА БЦ» в 2021-2023 роках не отримував дивідендів, а прийняв рішення залишити прибуток нерозподіленим.

Отже, нерозподілений прибуток у 2021-2023 роках використовувався ТОВ «ГАМА БЦ» для нарощування темпів виробництва валової продукції.

Проте, чистий прибуток ТОВ «ГАМА БЦ» за рішенням власника може використовуватися на:

1. Поповнення статутного капіталу.
2. На утворення та поповнення резервного капіталу.
3. На виплату дивідендів.
4. На формування фондів економічного стимулювання та спеціального призначення
5. Інші цілі.

Прибуток ТОВ «ГАМА БЦ» спрямований на поповнення статутного капіталу може використовуватися на збільшення майна підприємства за рахунок фінансування придбання техніки, обладнання, нових технологій, обігових активів та інше.

Формування резервного фонду ТОВ «ГАМА БЦ» є доцільним, оскільки цей капітал може спрямовуватися на покриття невідшкодованих збитків від стихійного лиха, військових дій, за його рахунок може відшкодовуватися нестача власних обігових активів, здійснюватися погашення безнадійної дебіторської заборгованості тощо.

Створення фонду розвитку виробництва дасть можливість ТОВ «ГАМА БЦ» накопити капітал на технічне переозброєння виробництва, освоєння нових технологій, природоохоронні заходи, будівництво нових виробничих приміщень,

погашення довгострокових кредитів, які були взяті на переоснащення виробництва та відсотків по них тощо.

Формування фонду соціального розвитку створює можливості для фінансування будівництва житла та об'єктів культурно-побутового обслуговування; утримання об'єктів оздоровчого напрямку, дитячих дошкільних установ тощо.

За рахунок коштів фонду матеріального заохочення ТОВ «ГАМА БЦ» може виплачувати працівникам премії за результатами роботи за рік, проводити одноразове стимулювання працівників, надавати за потреби матеріальну допомогу персоналу.

Прибуток, спрямований на інші цілі є джерелом для покриття штрафних санкцій, які підприємство сплачує при порушенні нормативних актів.

Прибуток, який підприємство не спрямовує на конкретні напрямки використання вважається нерозподіленим та використовується підприємством для поповнення обігових коштів в процесі здійснення господарської діяльності.

Проведені дослідження дають можливість нам зробити висновок про те, що законодавство України надає право підприємцю самостійно приймати рішення щодо розподілу та використання чистого прибутку.

ТОВ «ГАМА БЦ» керуючись потребами розвитку господарської діяльності щодо поповнення обігових коштів, у 2021-2023 роки не проводило розподілу чистого прибутку та використовувало нерозподілений прибуток для поповнення поточних обігових коштів.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Важливим та основним джерелом фінансування розвитку покращення матеріально-технічної бази ТОВ «ГАМА БЦ» є прибуток.

ТОВ «ГАМА БЦ» самостійно формує та використовує прибуток, який був отриманий в процесі господарської діяльності.

Для покращення вдосконалення процесу формування прибутку, ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно вивчати чинники, що впливають на показники формування прибутку та розробляти заходи щодо управління впливом цих чинників.

Розраховані показники рентабельності ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021-2023 роки свідчать про те, що підприємство працює над активізацією господарської діяльності, про результативність такої роботи свідчить зростання чистого доходу від реалізації продукції та показників прибутку.

З аналізу показників рентабельності ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021- 2023 роки бачимо, що у 2023 році порівняно з попередніми періодами підприємство мало зростання загальної та чистої рентабельності підприємства, підвищення ефективності всіх ресурсів підприємства, чистої рентабельності власного, оборотного капіталів.

Для покращення механізму фінансового менеджменту необхідно розробити заходи щодо підвищення обсягів реалізації продукції, вдосконалення товарної номенклатури виробництва з метою визначення товарних позицій, які мають низьку рентабельність з подальшою відмовою від виробництва такої продукції.

Величина собівартості реалізованої продукції впливає на формування прибутку ТОВ «ГАМА БЦ» та на рентабельність підприємства.

Витрати на виробництво і реалізацію продукції ТОВ «ГАМА БЦ», що формують собівартість – один із основних якісних показників комерційної діяльності підприємства.

Собівартість виробництва продукції знаходиться під впливом такого важливого чинника як рівень цін на закупівлю сировини і матеріали, тому ТОВ «ГАМА БЦ» доцільно шукати постачальників з більш вигідною ціновою пропозицією та іншими умовами.

Для підвищення ефективності діяльності ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно визначати заходи щодо зниження витрат, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції.

Вдосконалення технології виробництва, автоматизація процесів пришвидшить окремі операції процесу виробництва та вплине на собівартість одиниці продукції.

Важливу роль в підвищенні продуктивності праці персоналу, зайнятого в процесі виробництва має мотивація персоналу. Негативною стороною в організації системи оплати праці виробничого персоналу ТОВ «ГАМА БЦ» є те, що оплата здійснюється за затвердженими окладами та не прив'язана до обсягів виробництва продукції.

На нашу думку, в ТОВ «ГАМА БЦ» низький вплив мотивації на результати праці робітників.

Для вдосконалення управління персоналом в ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно систематично аналізувати стан робочих місць, здійснювати їх атестацію, проводити навчання, підвищення кваліфікації кадрів, використання позитивного досвіду.

З метою мінімізації сплати податків, частина робіт в ТОВ «ГАМА БЦ» виконується на основі укладених договорів підряду, що негативно впливає на якість виготовленої продукції, дотримання єдиних стандартів при виробництві продукції. Такий підхід до організації діяльності підприємства не здійснює позитивного впливу на формування ефективного колективу.

Підприємство ТОВ «ГАМА БЦ» втрачає на переробці продукції, яку йому повертає роздрібна мережа, якщо продукція не була реалізована в межах терміну придатності, тому технологам ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно вдосконалювати

рецептурний склад продукції з метою покращення якості виробів та збільшення терміну придатності.

Для прискорення реалізації продукції ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно вдосконалити маркетингову роботу на ринку, збільшити бюджет на рекламу та на заходи щодо стимулювання збуту.

На нашу думку, для збільшення величини формування прибутку ТОВ «ГАМА БЦ» важливо впроваджувати такі заходи:

1. Організаційні: вдосконалення виробничої структури й організаційної структури управління, диверсифікація виробництва, реструктуризація виробничих процесів тощо.
2. Техніко-технологічні: оновлення техніко-технологічної бази, переозброєння виробництва, вдосконалення виробів, що виробляються.
3. Економічні важелі та стимули: вдосконалення тарифної системи, форм і систем оплати праці, прискорення оборотності оборотних коштів тощо.

Для покращення складових механізму формування прибутку та його використання в ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно:

1. Нарощення обсягів виробництва і реалізації продукції.
2. Покращення показників якості виготовленої продукції.
3. Продаж зайвого устаткування та іншого майна або здача його в оренду.
4. Зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу.
5. Диверсифікація виробництва.
6. Дослідження ринку збуту продукції підприємства, поведінки споживачів та конкурентів.
7. Підвищення рівня договірних відносин із постачальниками, посередниками, покупцями та ін.

Таким чином, в ТОВ «ГАМА БЦ» проводиться робота щодо формування, розподілу та використання прибутку підприємства – головного джерела розвитку господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Для підвищення ефективності управління ТОВ «ГАМА БЦ» необхідно шукати нові можливості вдосконалення виробництва, підвищення конкурентоспроможності виробництва продукції, що забезпечить зростання прибутку та рентабельності підприємства.

ВИСНОВОК

Фінансовий менеджмент займає особливе місце у діяльності підприємства, тому що управлінські рішення фінансових менеджерів впливають на всі функціональні напрямки діяльності підприємства.

Фінансовий менеджмент має мету забезпечити прибутковість підприємства в довгостроковій перспективі, тому що від наявності прибутку буде залежати формування власного капіталу підприємства.

Зростання власного капіталу підвищує фінансову стійкість будь-якого суб'єкта господарювання.

Фінансові менеджери вивчають чинники, що впливають на формування прибутку підприємства.

Розмір прибутку, який характеризує фінансовий результат здійснення господарської діяльності, залежить від зростання чистого доходу від реалізації продукції та зниження собівартості виготовленої продукції.

Завданням фінансового менеджменту є пошук шляхів зростання чистого доходу та зниження собівартості.

Для підвищення доходу, фінансовий менеджер впливає на виробничий підрозділ підприємства щодо виробництва більшого обсягу готової продукції, розширення номенклатури, підвищення якості виробленої продукції; впливає на відділ збуту щодо розширення ринків реалізації продукції, зростання частки ринку.

Для зниження собівартості виготовленої продукції фінансовий менеджмент впливає на роботу відділу закупівлі щодо зниження цін на сировину, матеріали, комплектуючі тощо; на виробництво – щодо підвищення рівня продуктивності праці, рівня ефективності використання виробничих фондів, рівня економії паливно-сировинних ресурсів, матеріальних, трудових витрат, зниження частки амортизаційних відрахувань, скорочення адміністративних витрат тощо.

Важливим чинником, що визначає ефективність формування прибутку підприємства є рівень управління, який визначається фаховістю, досвідом управлінського персоналу.

ТОВ «ГАМА БЦ» є виробничим підприємством, де фінансовий менеджмент належним чином виконує свої функції, що підтверджується зростанням прибутку підприємства.

Позитивним є зростання продуктивності праці ТОВ «ГАМА БЦ» за 2021-2023 роки, що вплинуло на зниження собівартості продукції.

Зростання фондівддачі свідчить про покращення використання необоротних активів.

В ТОВ «ГАМА БЦ» спостерігалось скорочення періоду розрахунків по дебіторській заборгованості, що свідчить про зростання ділової активності.

Позитивно характеризує ефективність фінансового менеджменту зростання фінансової стійкості ТОВ «ГАМА БЦ».

Добре характеризує управління фінансовою діяльністю те, що критична та поточна ліквідності за 2021-2023 роки перевищували нормативні показники..

Нерозподілений прибуток у 2021-2023 роках був основним джерелом розвитку ТОВ «ГАМА БЦ», оскільки підприємство не здійснювало зовнішніх запозичень у вигляді довгострокових чи короткострокових позик банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аранчій В.І. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / В. І. Аранчій, О. О. Томілін, Л. О. Дорогань – Писаренко, 2021. – 300 с. [Електронний ресурс].
Режим доступу: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ca819830-66f0-4152-9e27-1eb3651fe9fc/content
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства : підручник. – Київ : Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.
3. Жигалкевич Ж. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб // Ж. М. Жигалкевич, О.В. Кам'янська. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 214 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ca819830-66f0-4152-9e27-1eb3651fe9fc/content
4. Зайцева І. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – 250 с.
5. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.
6. Крупка М. І. Фінансовий менеджмент : підручник / М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 440 с.
7. Осовська Г. В. Економічний словник. – К. : Кондор, 2007 – 358 с.
8. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства : навч. посіб. – Київ : КНЕУ, 2001. – 457 с.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
- 10.Сладкевич В. П. Сучасний менеджмент організацій : навч.посіб.–Київ : МАУП, 2007. – 488 с.

- 11.Стадник В. В. Йохна М. А. Менеджмент: підручник. – Академвидав, 2007. – 472 с.
- 12.Стащук О. В. Фінансовий менеджмент : конспект лекцій. – Луцьк : «Вежа», 2021. – 109 с.
- 13.Тульчинський С. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 130 с.
- 14.Федулова Л.І. Менеджмент організацій: підручник. – Київ : Либідь, 2003. – 448с.
- 15.Щокін Г. В. Менеджмент : навч. посіб. – К . : МАУП, 2007. – 816 с.
- 16.Щокін Г. В. Менеджмент: понятійно-термінол. слов. – К . : МАУП, 2007. – 744с.

ДОДАТКИ